

**Міністерство освіти і науки України
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Педагогічний факультет
Кафедра загальної педагогіки і спеціальної освіти
Кафедра загальної та практичної психології**

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ**

освітній ступінь: молодший бакалавр

галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

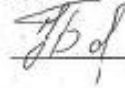
спеціальність: 016 Спеціальна освіта

спеціалізація: 016.01 Логопедія

освітня програма: Спеціальна освіта (логопедія)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

Боднар Н.М.

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою загальної педагогіки і

спеціальної освіти

протокол № 12 від 02 лютого 2022 р.

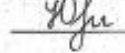
Завідувач кафедри

Звскова В.К.

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти
педагогічного факультету

Сєч ІОІ.

Розробники програм:

Боднар Н.М. – к. пед. н., доцент, доцент кафедри загальної педагогіки і спеціальної освіти

Кічук А.В. – д. псих. н., доцент, доцент кафедри загальної та практичної психології

Рецензенти програми:

Светік М.І. – директорка КЗ «Утконосівська спеціальна школа Одеської обласної ради»

Мазоха І.С. – к.псих.н., доцент, завідувачка кафедри загальної та практичної психології

© Боднар Н.М., 2022

© Кічук А.В., 2022

© ІДГУ, 2022

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Метою атестаційного екзамєну є перевірка ступеня володіння студентами базовими і професійними компетентностями, що спрямовані на оволодіння здобувачем початкового рівня вищої освіти теоретичних знань, умінь і навичок для успішного виконання професійних обов'язків у галузі спеціальної освіти (логопедії).

Завданнями атестаційного екзамєну є оцінка рівня сформованості фахових компетентностей здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «молодший бакалавр» спеціальності 016 Спеціальна освіта за спеціалізацією 016.01 Логопедія ОП «Спеціальна освіта (логопедія)».

2. ЕТАПИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ

2.1. Етапи проведення

Атестаційний екзамєн проводиться в один етап.

2.2. Форми проведення

Атестаційний екзамєн проводиться в усній формі за екзамєнаційними завданнями, затвердженими випусковою кафедрою.

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

3.1. Структура екзамєнаційного завдання

Назва екзамєнаційного завдання	Компетентності, що перевіряються	Результати навчання, що перевіряються
Завдання для перевірки фахових компетентностей		
Завдання № 1-2 (теоретичні)	СК-1. Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, учень щодо виховання і навчання осіб з особливими потребами. СК-2. Здатність до застосування психолого-педагогічних та фахових знань. СК-5. Вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях. СК-7. Здатність до застосування сучасних знань про особливості розвитку дитини як суб'єкта освітньо-корекційного процесу. СК-8. Здатність до застосування професійних медико-біологічних знань і	ПРН-3. Знати сучасні методи діагностики психічного і фізичного розвитку й індивідуально-типологічних відмінностей дітей з особливими освітніми потребами. ПРН-4. Володіти знаннями основ сучасної спеціальної педагогіки, психології та сучасних здоров'язбережувальних технологій в особливому освітньому просторі. ПРН-5. Володіти теоретичними основами сучасних технологій навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами. ПРН-6. Знати технологію педагогічного супроводу здобувачів освіти

	практичних умінь і навичок, що виступають теоретичними основами побудови змісту освітньо-корекційного процесу.	з порушеннями мовлення в освітньому процесі закладів освіти. ПРН-7. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку в нормі, особливості розвитку дітей з порушеннями мовлення, індивідуальні відмінності дітей з особливими потребами. ПРН-11. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку в нормі, особливості розвитку дітей з порушеннями розвитку, індивідуальні відмінності дітей з особливими потребами.
Завдання № 3 (практичне)	СК-4. Здатність супроводжувати навчально-корекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб осіб з порушеннями розвитку в інклюзивних та інтегрованих освітніх закладах. СК-5. Вміння продумано й виважено будувати процес корекційно-педагогічного супроводу. СК-6. Вміння планувати, організовувати і результативно здійснювати корекційно-педагогічний процес в освітніх закладах з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей. СК-10. Здатність до знаходження творчих рішень та вміння застосовувати їх на практиці.	ПРН-8. Вміти здійснювати консультативну допомогу в навчанні дітей з порушеннями мовлення з урахуванням їхніх психофізіологічних і вікових особливостей. ПРН-9. Вміти допомагати педагогам і батькам у психолого-педагогічній реабілітації й забезпеченні освітніх потреб дітей з порушеннями мовлення. ПРН-10. Вміти проводити психодіагностику дітей з порушеннями мовлення; організовувати корекційно-реабілітаційну роботу в особливому освітньому середовищі. ПРН-12. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з мовленнєвими порушеннями. ПРН-13. Сприяти соціальній адаптації осіб з мовленнєвими порушеннями.

3.2. Зміст екзаменаційних завдань

Екзаменаційні завдання формуються зі складових, що відповідають психолого-педагогічним аспектам здійснення професійної діяльності фахівця в системі спеціальної освіти дітей з вадами мовленнєвого розвитку.

3.2.1. Програма атестаційного екзамену охоплює питання макротем навчального матеріалу зі спеціальної педагогіки та психології щодо володіння здобувачем вищої освіти ОС «молодший бакалавр» теоретичними знаннями,

уміннями і навичками для успішного виконання професійних обов'язків у галузі спеціальної освіти (логопедії). Включаючи теоретичний та практичний аспекти підготовки здобувачів початкового рівня вищої освіти, зміст атестаційного екзамену зі спеціальної педагогіки, психології дає можливість комплексно оцінити рівень підготовки випускників до розвитку, навчання і виховання дітей з мовленнєвими порушеннями.

Орієнтовний перелік макротем зі Спеціальної педагогіки

1. Спеціальна педагогіка як галузь науково-педагогічного знання.
2. Міжнародні правові стандарти в галузі захисту прав і свобод людини з обмеженими можливостями здоров'я.
3. Первинний дефект і вторинне порушення.
4. Етіологія порушень психофізичного розвитку дитини.
5. Класифікація порушень психофізичного розвитку.
6. Порушення слуху.
7. Порушення зорового аналізатору.
8. Порушення інтелектуального розвитку.
9. Хвороба Дауна як особлива форма розумової відсталості дітей.
10. Затримка психічного розвитку.
11. Розлади аутичного спектру як особлива форма викривленого психічного розвитку.
12. Порушення опорно-рухової системи.
13. Особливі освітні потреби та спеціальні освітні умови. Принципи спеціальної освіти.
14. Поняття про педагогічні системи спеціальної освіти: система ранньої комплексної допомоги, дошкільна освіта, шкільна система спеціальної освіти, професійна освіта.
15. Розвиток організаційних форм спеціальної освіти: інтеграція та інклюзія; диференціація: корекційне та компенсаційне навчання.
16. Виховання як складова спеціальної освіти: зміст, загальні і спеціальні принципи виховання, завдання виховання.
17. Технології та методи спеціального навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку.
18. Інклюзивна освіта.
19. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.
20. Організація роботи інклюзивно-ресурсних центрів.

Орієнтовний перелік макротем з психології

1. Античний етап розвитку психологічних знань.
2. Вікова психологія як наука.

3. Спеціальна психологія як наука.
4. Патопсихологія як науковий напрям.
5. Психіка: стадії розвитку. Класифікація психічних явищ.
6. Свідомість та самосвідомість особистості.
7. Пізнавальні процеси та їх характеристика.
8. Емоції та почуття.
9. Властивості особистості: темперамент, характер, здібності.
10. Вікова психологія як наука.
11. Фактори та закономірності розвитку психіки: біологізаторський та соціологізаторський напрямки.
12. Закономірності розвитку (за Л.С.Виготським, Д.Б.Ельконіним і Л.С.Виготським, З.Фрейдом, Е.Еріксоном, Ж.Піаже).
13. Психічний розвиток: від народження до старості – особливості періодів.
14. Спеціальна психологія як наука.
15. Внесок Л.С.Виготського в спеціальну психологію: основні теоретичні положення.
16. Основні категорії аномальних дітей: біологічні та соціальні фактори.
17. Принципи і методи вивчення психіки дітей з відхиленнями у розвитку.
18. Порухення сенсорних функцій як варіант психічного дизонтогенеза.
19. Психологічна характеристика дитини з дитячим церебральним паралічем.
20. Варіанти психічного дизонтогенеза.
21. Причини і механізми виникнення раннього дитячого аутизму.
22. Розумова відсталість: причини та систематика розумової відсталості.
23. Затримка психічного розвитку як варіант психічного дизонтогенеза.
24. Патопсихологія: загальна характеристика, об'єкт, предмет, основні завдання та предметні області.
25. Зміст та розмежування понять «норма» і «здоров'я».
26. Зміст та розмежування понять «патологія» і «хвороба».
27. Основні реєстри психічних порушень та причини психічних розладів.
28. Основні методи патопсихологічного дослідження.
29. Функціональний діагноз: зміст поняття, структура.
30. Сенсорні розлади: загальна характеристика, основні групи.
31. Перцептивні розлади: загальна характеристика, основні групи.
32. Загальна характеристика свідомості, ознак порушень свідомості та самосвідомості.

3.2.2. Виконання *практичних завдань* дозволяє з'ясувати рівень теоретико-практичної готовності здобувачів початкового рівня вищої освіти ОС «молодший бакалавр» до корекційно-педагогічної діяльності з дітьми з вадами

мовленнєвого розвитку в межах первинних посад, передбачених ОП «Спеціальна освіта (логопедія)», зокрема:

- діагностувати розвиток дитини під час організованого педагогічного впливу в межах різних видів діяльності;

- осмислено підходити до розв'язання практичних завдань, правильно оцінюючи конкретну педагогічну ситуацію та роль педагога в ній;

- передбачати тактику взаємодії педагога з дітьми з порушеннями мовленнєвого розвитку, спрямовану на формування базових якостей особистості (самостійність, людяність, працелюбність, спостережливість, відповідальність, розсудливість, справедливість, креативність тощо);

- прогнозувати наслідки педагогічного впливу на дитину, орієнтуючись на конкретну особистість та специфіку особистісно-зорієнтованого підходу. Наприклад,

Практичне завдання 1.

Чи є поняття «*діти з порушеннями психофізичного розвитку*» та «*діти з особливими освітніми потребами*» тотожними? Обґрунтуйте свою відповідь.

Практичне завдання 2.

Охарактеризуйте методичні поради вчителів щодо організації навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами (нозологія – за вибором студента).

Практичне завдання 3.

Дайте визначення поняттям «*аномальний розвиток*», «*депривація*», «*вікова криза*».

Практичне завдання 4.

Що діагностує і виявляє опитувальник Басса-Дарки?

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

4.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка визначається як середньоарифметичне всіх оцінок, отриманих за виконання екзаменаційних завдань.

Схема формування підсумкової оцінки

<i>Оцінка за Завдання 1</i>	<i>Оцінка за Завдання 2</i>	<i>Оцінка за Завдання 3</i>	<i>Оцінка за додаткове питання</i>	<i>Середньо-зважений бал</i>	<i>Бали (див. Додаток 1)</i>
5	4	5	5	4,75	93
5	4	4	5	4,5	88
4	4	4	5	4,25	83

Наприклад:

$(5+4+5+5) : 4 = 4,75 = 93$ «відмінно»

$(5+4+4+5) : 4 = 4,5 = 88$ «добре»

$(4+4+4+5) : 4 = 4,25 = 83$ «добре»

Середньозважений бал переводиться за 100-бальною шкалою (див. Додаток 1). Бали переводяться за традиційною шкалою (див. Додаток 2).

Результат фіксується у протоколі засідання Екзаменаційної комісії.

4.2. Критерії оцінювання екзаменаційних завдань

Екзаменаційною комісією виставляється оцінка за **теоретичне завдання** відповідно до наступних критеріїв:

Оцінка	Критерії оцінювання
5 балів	Відповідь є повною й обґрунтованою, логічно структурованою, системною, в якій виявляється досконале володіння понятійним апаратом, тези аргументовані та вагомі, зроблено ґрунтовні висновки. Студент демонструє знання історії питання та сучасних досліджень, виявляє здатність до практичного аналізу й узагальнення педагогічних фактів і явищ. У відповіді спирається на передовий педагогічний та власний практичний досвід, прогнозує тенденції розвитку педагогічних явищ, моделює педагогічну ситуацію, спираючись на теоретичні позиції. Виявляється здатність творчо інтерпретувати міжпредметні зв'язки та поєднувати теоретичні знання з практичними.
4 бали	Під час розкриття питання є незначні недоліки. Студент має міцні знання, але може припуститися неточностей у формулюванні, спостерігаються мовленнєві помилки в наведених прикладах. Студент демонструє сформовані вміння використовувати різні методи донесення навчального матеріалу. У відповіді надано чіткі визначення понять, може мати певні неточності, або студент не визначає взаємозв'язок теоретичних положень з проблемами педагогічної практики.
3 бали	Надана відповідь містить необхідну інформацію, відповідає темі. Студент знає визначення всіх понять програмного матеріалу, може продемонструвати навички систематизації, але не робить аналізу або не вміє знаходити зв'язок між педагогічною теорією та практикою. У відповіді наведено узагальнення у формі висновків. Вона має певні неточності, відсутні пояснення певних положень, але без порушень логіки викладення матеріалу.
2 бали	Відповідь не достатньо зрозуміла для аудиторії. Зроблений акцент на певних питаннях. Студент знає основні положення, але його знання мають загальний характер. Матеріал пояснює без узагальнення змісту, не визначаючи основних закономірностей. Студент має прогалини в теоретичному

	курсів та практичних вміннях. Відповідь має фрагментарний характер, але певна логіка викладання матеріалу простежується. Інформація надається в неповному обсязі, не наводиться достатня кількість прикладів.
1 бал	Відповідь сфокусована на темі, але не висвітлює її. Студент має фрагментарні знання, не володіє термінологією, не вміє наводити аргументи, послідовно доводити свою думку, але орієнтується в загальній проблематиці за цим питанням, може навести ілюстративні приклади, дати визначення певним поняттям. У відповіді відсутнє узагальнення матеріалу в формі висновків, визначення теоретичних положень, пояснення їх на прикладах.
0 балів	Зміст доповіді фактично не відповідає темі, відсутні визначення основних понять. Наявні значні фактичні помилки і неточності. Студент не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформовано. Мовлення невиразне, обмежене. Студент не спроможний дати відповіді на уточнюючі запитання.

Екзаменаційною комісією виставляється оцінка за *практичне завдання* відповідно до наступних критеріїв:

Оцінка	Критерії оцінювання
5 балів	Під час виконання практичного завдання студент грамотно і логічно будує відповідь, робить повні висновки. При цьому враховує: сучасні наукові дослідження, вікові, індивідуальні особливості дітей кожної вікової групи; обираючи форми і методи організації корекційно-педагогічного процесу, дотримується принципів індивідуалізації, гуманізації, демократизації. Творчо підходить до розв'язання завдання, самостійно приймає рішення, відстоює власну точку зору та методичний інструментарій щодо їх творчого розв'язання.
4 бали	Під час виконання практичного завдання студент логічно будує власну відповідь, робить висновки. При цьому спирається на дані сучасних наукових досліджень, вікові, індивідуальні особливості дітей; обираючи форми і методи організації педагогічного процесу дотримується принципів індивідуалізації, гуманізації; при розв'язанні завдання ситуативно застосовує елементи творчості, самостійно приймає рішення, аргументує власну точку зору, проте відповіді бракує власних суджень.
3 бали	При виконанні практичного завдання спостерігається схематичність, репродуктивність застосування форм та методів організації корекційного процесу, студент має певні труднощі у виборі шляхів розв'язання завдання.

2 бали	При виконанні практичного завдання спостерігаються численні помилки при застосуванні форм та методів організації корекційного процесу, безініціативність. Практичні вміння і навички частково сформовані на елементарному рівні.
1 бал	При виконанні практичного завдання виявляється, що студент володіє матеріалом на рівні розпізнавання явищ, припускається істотних помилок, практичні вміння і навички майже не сформовані.
0 балів	При виконанні практичного завдання виявляється, що студент не володіє матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту практичних завдань.

5. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

1. Мультимедійний комплекс (проектор, ноутбук, екран).
2. Дидактичні посібники.
3. Роздатковий матеріал.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Законодавчі документи в галузі спеціальної освіти

1. Закон України «Про освіту». Електронний ресурс. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
2. Закон України «Про загальну середню освіту». Електронний ресурс. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/651-14>
3. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні». Електронний ресурс. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/875-12>
4. Закон України «Про охорону дитинства». Електронний ресурс. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2402-14>
5. Конвенція про права дитини, прийнята резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1989 року. Електронний ресурс. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_021
6. Наказ МОН України «Про затвердження Примірнього положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти». Електронний ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0609729-18#top>
7. Положення про інклюзивно-ресурсний центр. Електронний ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-%D0%BF#Text>

Законодавчі та нормативні документи в галузі дошкільної освіти

1. Закон України «Про освіту» (2017 р.). Електронний ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#n1235>

2. Закон України «Про дошкільну освіту». Електронний ресурс. URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
3. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). Електронний ресурс. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
4. Дитинство в Україні: права, гарантії, захист : [зб. документів]. К. : Наукова думка, 1998. 45 с.
5. Концепція національного виховання. *Освіта*. 1996. 7 серп. (№ 41). С. 2–7.

Науково-методична література зі спеціальної педагогіки

1. Гонеев А.Д. Основы коррекционной педагогики: учеб. пособие. М.: Академия, 2002. 280 с.
2. Діти з особливими потребами у загальноосвітньому просторі : початкова ланка / за ред. В.І. Бондаря, В.В. Засенка. К., 2004. 152 с.
3. Ілляшенко Т. Чому їм важко вчитися? : Діагностика і корекція труднощів у навчанні молодших школярів. К.: Початкова школа, 2003. 127 с.
4. Колишкін О.В. Вступ до спеціальності «Корекційна освіта» : навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2016. 392 с.
5. Колупаєва А.А., Савчук Л.О. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання : наук.-метод. посібник. К.: Науковий світ, 2010. 196 с.
6. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта : реалії та перспективи : монографія. К.: Самміт-Книга, 2009. 272 с.
7. Колупаєва А.А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітні навчальні заклади : монографія. К.: Педагогічна думка, 2007. 458 с.
8. Коррекционная педагогика : Основы обучения и воспитания детей с отклонениями в развитии / Под ред. Б.П. Пузанова. М., 1999. 323 с.
9. Липа В.А. Основы коррекционной педагогики : учеб. пособие. Донецк : Лебедь, 2002. 327 с.
10. Миронова С.П., Гаврилов О.В., Матвеева М.П. Основы корекційної педагогіки : навч. посібник. Кам'янець-Подільський : К-ПНУ ім. І. Огієнка, 2010. 264 с.
11. Пахомова Н.Г. Спеціальна педагогіка з історією : навч. посібник. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2010. 280 с.
12. Підготовка до школи дітей з особливими потребами в умовах сім'ї : поради батькам / за ред. В.І. Бондаря, В.В. Засенка. К.: Науковий світ, 2005.
13. Положення про спеціальну загальноосвітню школу (школу-інтернат) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку. К., 2008. 24 с.
14. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта : навч. посібник. К.: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с.

15. Специальная педагогика / под ред. Н.М. Назаровой. М.: Академия, 2013. 384 с.

16. Спеціальна педагогіка : Понятійно-термінологічний словник / за ред. В.І. Бондаря. Луганськ: Альма-матер, 2003. 436 с.

Науково-методична література з психології

1. Бех І.Д. Виховання особистості: підручник. К.: Либідь, 2008. 848 с.
<https://bit.ly/3G1HFLa>

2. Бочелюк В.Й., Турубарова А.В. Психологія людини з обмеженими можливостями. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 264 с.

3. Варій М.Й. Загальна психологія: Підручник. К.: Центр учбової літератури. 2007. 326 с.

4. Вестбрук Д., Кеннерлі Г., Кірк Дж. Вступ у когнітивно-поведінкову терапію. Львів: Свічадо, 2014. 410 с.

<https://docplayer.net/86250168-Vstup-u-kognitivno-povedinkovu-terapiyu.html>

5. Вікова і педагогічна психологія / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. 2-е вид., допов. К.: Каравела, 2009. 400 с.

6. Видра О.Г. Вікова та педагогічна психологія. Чернігів, 2010.

<https://textbook.com.ua/psihologiya/1473452516>

7. Практикум із групової психокорекції: підручник / С.Д. Максименко, О.О. Прокоф'єва, О.В. Царькова, О.В. Кочкурова. Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2015. 414 с.

8. Выготский Л.С. Проблема возраста // Собрание сочинений: в 6 т. М., 1984. Т. 4. С. 244-256.

9. Гальчук О.Я. Клінічна психологія: навч. посібник. К.: Атіка, 2012. 216 с.

10. Галян І.М. Психодіагностика: навч. посібник. К.: Академвидав, 2009. 464 с.

11. Гиппенрейтер Ю.Б. Общаться с ребёнком – как? М.: Издательство АСТ, Астрель, Харвест, 2008. 41с. <https://zavantag.com/docs/index-17703222-7.html>

12. Голубева Э.А. Способности. Личность. Индивидуальность. Дубна: Феникс, 2015. 512 с.

13. Гриньова Н.В. Основи глибинної психології: навч.посібник / уклад. Н.В. Гриньова. Умань: Візаві, 2013. 124с.
https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/1061/1/osnovu_glubunnoi_psuchologii.pdf

14. Загальна психологія: навч. посібник / О.Скрипченко, Л.Долинська, З.Огороднійчук та інш. К.: А.П.Н., 1999. 436 с.

15. Загальна психологія: підручник / С.Д.Максименко, В.О.Зайчук, В.В.Клименко, В.О.Соловієнко. За заг. ред. акад. С.Д.Максименка. К.: Форум, 2000. 543 с.
16. Заброцький М.М. Вікова психологія. К.: МАУП, 1998. 89 с.
17. Зейгарник Б.В. Патопсихологія: учеб. пособие. М.: Академия, 1999. 208 с.
18. Каліна Н.Ф. Психотерапія: підручник. К.: Академвидав, 2010. 288 с.
19. Коллюцкий В.Н. Психология развития и возрастная психологи: полный жизненный цикл человека: учебн. пособие. М.: Академический проект, 2013. www.psyoffice.ru/3776-kulagina-i.ju.-koljuckijj-v.n.-vozrastnaja.html
20. Крэйг Г. Психология развития. СПб: Питер, 2000. 992 с.
21. Корольчук М.С. Психодіагностика: навч. посібник. К.: Ніка-Центр, 2007. 400 с.
22. Кузікова С.Б. Основи психокорекції. К.: Академвидав, 2012. 320 с.
23. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: навч. посібник. Суми: ВТД «У», 2006. 384 с.
24. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія: курс лекцій: навч. посібник. К.: Центр навч. л-ри, 2005. 128 с.
25. Максименко С.Д. Загальна психологія: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 272 с.
26. Максимова Н.Ю., Мілютіна К.Л., Піскун В.М. Основи дитячої патопсихології. К.: Главник, 2008. 160 с.
27. Максименко С.Д. Генеза здійснення особистості. К.: Видавництво ТОВ «КММ», 2006. 240 с.
28. Максименко С.Д. Розвиток психіки в онтогенезі: в 2 т. К.: Форум, 2002. Т. 1: Теоретико-методологічні проблеми генетичної психології. 319 с.
29. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: навч. посібник. К.: МАУП, 2000. 256 с.
30. Максименко С.Д. Психологічні механізми зародження, становлення та здійснення особистості. К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2010.
31. Марінушкіна О.Є., Замазій Ю.О. Корекційні програми на допомогу практичному психологу ДНЗ. Х.: ВГ „Основа”, 2009. 204 с.
32. Марковская И.М. Тренинг взаимодействия родителей с детьми. СПб: Речь, 2005. 150 с.
33. Мірошник З.М., Онищенко І.В. Психологія особистості: навч.-метод. посібник. Кривий Ріг: КПІ, 2012. 184 с.
34. Москалець В.П. Психологія особистості: навч.посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 262 с.
35. Мушкевич М.І., Чагарна С.Є. Основи психотерапії : навч. посібник / за ред. М.І. Мушкевич. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. 420 с.

36. Обухова Л.Ф. Вікова психологія. К. 2013.
https://stud.com.ua/5226/psihologiya/vikova_psihologiya
37. Оклендер Вайолет, Окна в мир ребенка. Руководство по детской психотерапии. М.: Независимая фирма Класс, 2010 <https://www.klex.ru/6yj>
38. Основи практичної психології: підручник / В.Г. Панок та ін.. К.: Либідь, 2006. 536 с.
39. Панюк В.Г. Психоконсультативні стратегії діяльності практичного психолога системи освіти: навч.-метод. посібник / В.Г. Панюк, Я.В. Чаплак, Д.Д. Романовська; за наук. ред. В.Г. Панка; Укр. НМЦ практи. психології і соц. роботи НАПН України [та ін.]. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. 232 с.
40. Павлеків Р.В. Вікова психологія підручник. К.: Кондор, 2011. 468с.
<https://textbook.com.ua/psihologiya/1473452495>
41. Патопсихологія: навч. посібник / Х. Турецька, Т. Гурська. Тернопіль: Навчальна книга, 2015. 160 с.
42. Психологія особистості: навч. посібник / О.Б. Столяренко. Кам'янець-Подільський: ПП "Медобори-2006", 2012. 219 с.
43. Психологія особисті / С.Д. Максименко, К.С. Максименко, М.В. Папуча. К.: Вид-во ТОВ «ККМ», 2007. 295 с.
44. Психологічна корекція особистості дітей, які зазнали насильства в сім'ї: навч. посібник. / Максименко С.Д. та ін.; за ред. Максимової Н.Ю.; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т психології ім. Г.С. Костюка. К.: Міленіум, 2011. 250 с.
45. Психологічне консультування: теорія та практика: навч.-метод. посібник / В.Г. Панок та ін.; за заг. ред. І.М. Зварича, В.Г. Панка, В.М. Радчук; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці: Рута, 2011. 272 с.
46. Савчин М.В., Василенко М.П. Вікова психологія: навч. посібник / М.В. Савчин, Л.П. Василенко; ред.: Т.А. Дічевська. К.: Академвидав, 2011. 382 с. <https://textbook.com.ua/psihologiya/1473452492>
47. Семиченко В.А. Психологія особистості. К.: Вид. О.М. Ешке, 2001. 427с.
48. Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Загальна психологія: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2012. 296 с.
49. Скребець В.О. Основи психодіагностики: навч. посібник. К.: ВД «Слово», 2003. 192 с.
50. Смолова Л.В. Психологическое консультирование: уч. пособие. М.: ФЛИНТА, 2016. 356 с. <https://www.e-libra.ru/read/489659-psihologicheskoe-konsul-tirovanie-uchebnoe-posobie.html>

**Таблиця переведення середньозваженого балу
за 100-бальною шкалою**

<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>
100	4,97–5,00	80	4,10–4,14	60	3,10–3,14	40	2,25–2,29	20	1,15–1,20
99	4,94–4,96	79	4,05–4,09	59	3,05–3,09	39	2,20–2,24	19	1,09–1,14
98	4,91–4,93	78	4,00–4,04	58	3,00–3,04	38	2,15–2,19	18	1,03–1,08
97	4,87–4,90	77	3,95–3,99	57	2,96–2,99	37	2,10–2,14	17	0,97–1,02
96	4,84–4,86	76	3,90–3,94	56	2,93–2,95	36	2,05–2,09	16	0,91–0,96
95	4,80–4,83	75	3,85–3,89	55	2,90–2,92	35	2,00–2,04	15	0,85–0,90
94	4,76–4,79	74	3,80–3,84	54	2,87–2,89	34	1,95–1,99	14	0,79–0,84
93	4,72–4,75	73	3,75–3,79	53	2,84–2,86	33	1,90–1,94	13	0,73–0,78
92	4,68–4,71	72	3,70–3,74	52	2,81–2,83	32	1,85–1,89	12	0,67–0,72
91	4,64–4,67	71	3,65–3,70	51	2,78–2,80	31	1,80–1,84	11	0,61–0,66
90	4,60–4,63	70	3,60–3,64	50	2,75–2,77	30	1,75–1,79	10	0,55–0,60
89	4,55–4,59	69	3,55–3,59	49	2,70–2,74	29	1,69–1,74	9	0,49–0,54
88	4,50–4,54	68	3,50–3,54	48	2,65–2,69	28	1,63–1,68	8	0,43–0,48
87	4,45–4,49	67	3,45–3,49	47	2,60–2,64	27	1,57–1,62	7	0,37–0,42
86	4,40–4,44	66	3,40–3,44	46	2,55–2,59	26	1,51–1,56	6	0,31–0,36
85	4,35–4,39	65	3,35–3,39	45	2,50–2,54	25	1,45–1,50	5	0,25–0,30
84	4,30–4,34	64	3,30–3,34	44	2,45–2,49	24	1,39–1,44	4	0,19–0,24
83	4,25–4,29	63	3,25–3,29	43	2,40–2,44	23	1,33–1,38	3	0,13–0,18
82	4,20–4,24	62	3,20–3,24	42	2,35–2,39	22	1,27–1,32	2	0,07–0,12
81	4,15–4,19	61	3,15–3,19	41	2,30–2,34	21	1,21–1,26	1	0,01–0,06

**Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання
в підсумкову оцінку за традиційною шкалою**

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	Екзамен
90-100	Відмінно
70-89	Добре
51-69	Задовільно
1-50	Незадовільно

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕКЗАМЕНАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ № __
атестаційного екзамену
зі спеціальної педагогіки, психології

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «молодший бакалавр»
спеціальності **016 Спеціальна освіта**
за спеціалізацією **016.01 Логопедія**
освітня програма: **Спеціальна освіта (логопедія)**

Завдання 1.

Спеціальна педагогіка як галузь науково-педагогічного знання. Об'єкт, суб'єкт, предмет, мета і завдання спеціальної педагогіки. Предметні галузі спеціальної педагогіки.

Завдання 2.

Свідомість та самосвідомість особистості. Неусвідомлюваний рівень психічної активності.

Практичне завдання 3.

Дайте визначення поняттям «аномальний розвиток», «депривація», «вікова криза».

Затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки і спеціальної освіти
протокол № __ від _____ 2022 року

Голова екзаменаційної комісії _____
(підпис)

Завідувач випускової кафедри _____
(підпис)

Екзаменатори _____
(підпис)

_____
(підпис)